

NIHONBUJÓ

Tradičný japonský tanec s výkladom

12.II.2022 19:00 | Zrkadlová sieň Primaciálneho paláca, Bratislava

Organizátor:

Veľvyslanectvo Japonska v Slovenskej republike

Spoluorganizátor:

Japan Foundation

Sponzori:

Takeda Pharmaceuticals Slovakia s.r.o.

JTI Slovak Republic, s.r.o.

Podpora:

Spoločnosť slovensko-japonského priateľstva

PROGRAM

Starý muž z borovice (Macu no okina)

Čajka chichotavá (Mijako Dori)

Metamorfózy (Henšin)

Tanec:

Rankó FUDŽIMA

Sprievodné slovo:

Takako SAKURAI

VEĽVYSLANECTVO JAPONSKA
V SLOVENSKEJ REPUBLIKE
在スロバキア日本国大使館

JAPAN FOUNDATION
国際交流基金

SJP Spoločnosť Slovensko-Japonského Priateľstva
スロバキア・日本友好協会

PROGRAM

Starý muž z borovice (Macu no okina)

Slovo “macu” znamená po japonsky borovica. Pojem “okina” označuje ctihodného starca a je zároveň názvom veľmi známej hry tradičnej japonskej divadelnej formy zvanej Nô. Autorom melódie i textu piesne, na ktorú bude umelec tancovať, je Šódžiro Kineja III., majster žánru starej japonskej hudby zvanej nagauta. Keď tento autor navštívil svojho zámožného priateľa Jasuhika Macunagu v jeho rezidencii, bol hlboko očarený nádhernou scenériou jeho záhrady. Práve tá sa mu stala v polovici 19. storočia inšpiráciou pre skomponovanie tejto skladby. V prvej polovici umelec tancom ospevuje krásu stromov v záhrade rezidencie (Mandžu-en) Jasuhika Macunagu, ako aj veľkolepý výhľad na horu Fudži, ktoré prirovnáva k majestátnosti ctihodného starca (okina). Potom nasleduje rytmická časť zo slávneho klasického japonského tanca Sanbasó, v ktorej sa umelec tancom modlí za hojnosť úrody. V záverečnej časti si možno vychutnať tanečne stvárnený opis borovíc, tok rieky či pohojďávanie sa padajúceho lístia zo stromov.

Čajka chichotavá (Mijako Dori)

Mijakodori je japonské slovo označujúce čajku chichotavú, ktorá prelietava ponad rieku Sumida. Tento tanec preto zachytáva scenériu rieky Sumida pretekajúcu mestom Edo (dnešné Tokio). Umelec tancom zobrazuje čajovú ceremóniu i banket, ktoré prebiehajú na plaviaciach sa lodiach. Pohybom vykresľuje namáhavú prácu kuliou hrbiacich sa pod ťažkým nákladom v prístavoch, ale aj ladný pohyb plachetnice. Druhá polovica vyobrazuje mileneckú scénu, v ktorej umelec naplno využíva špecifiká japonského tradičného tanca a stvárňuje tak ženskú, ako ja mužskú rolu. Cieľom tohto diela je priblížiť divákovi melanchóliu feudálneho obdobia Edo, ktoré bolo vystriedané obdobiím Meidži, počas ktorého došlo k modernizácii spoločnosti.

Metamorfózy (Henšin)

Keď sa muž ráno prebudí, zistí, že sa zmenil na obrovského chrobáka. Dovtedy to bol vážený a rodine oddaný obchodník, a teraz sa zobudil ako chrobák. Jeho rodina prepadne panike. Mladšia sestra mu ponúka jeho obľúbené jedlo, ale on sa radšej vrhá na odpadky. Na návštevu prichádza jeho nadriadený a striasa ruku otca, ktorý mu chce zabrániť vstúpiť do synovej izby. On však vchádza a zarazene hľadá na siluetu chrobáka. Vtom otec hodí do chrobáka jablko a chrobák umiera. Rodina smúti, no napokon si vydýchne a jej život sa stáva radostnejším. Umelec maximálne využíva vlastnosti japonského tradičného tanca a umelecky stvárňuje nielen rolu na chrobáka premeneného muža, ale aj všetky ďalšie osoby. Za pomoci Bartókovho klavírneho koncertu mení literárny dej na tanec.

藤間 蘭黄 Rankó FUDŽIMA

Rankó Fudžima sa narodil do známej rodiny, v ktorej sa umenie japonského tradičného tanca nihonbujó dedilo z pokolenia na pokolenie už od obdobia Edo. Do jeho tajov ho voviedla stará mama Fudžiko Fudžima, držiteľka titulu Nositeľka dôležitého nehmotného dedičstva, spoločne s jeho mamou Rankei Fudžima. Ako 6-ročný zaznamenal svoj debut. V 16. rokoch sa stal natori (pokračovateľom rodu Fudžima), získal umelecké meno Rankó Fudžima a vrhol sa do štúdia tradičných japonských divadelných a hudobných foriem ako nagauta, nó, hajaši, a usilovne sa venoval aj čajovému obradu.

Na pódia umelecky stvárnil okrem klasických japonských tanečných kusov, ktoré zdedil ešte po svojej prastarej a starej mame, aj Goetheho Fausta v originálnom diele „Magakami“ (Diabol), alebo postavu v „Adajódžin“ (Zbytočná opatrnosť) na motívy opery Barbier zo Sevilly, ktorej dej preniesol do Japonska v období Edo.

Ocenenia

- 2016 Cena ministra školstva a vedy za prínos k umeniu
- 2020 Cena Japonskej akadémie umení
- 2020 Medaila s purpurovou stuhou

Od roku 2016, kedy sa stal kultúrnym vyslancom Agentúry pre kultúrne záležitosti japonskej vlády, predstavil svoje umenie v 14 mestách 10 štátov.

foto: © Hidemi Seto